

הדלקת נרות: 18:49

צאת שבת: 20:01

מוצ"ש לר"ת: 20:55

הזמנים לפי אופק ירושלים

אבות
פרה ג'

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוואס שליט"א

ביחד

תגובה אחרי הקשבה

הרבה שיחות מסתיימות בהרגשה שהוא לא הבין אותי, או שהיא לא הקשיבה למה שמפריע לי.

כדי לבטל תחושות אלו, עלינו לתרגל שיחה נכונה שאולי תיקח קצת יותר זמן, אבל כשנסיים אותה נהיה מאד מרוצים.

כולנו נודה שאנחנו לא מושלמים, וזה שמעירים לנו אינו דבר פסול, כי כולנו צריכים להשתפר ובעיקר בזוגיות. ולכן, גברת יקרה,

אם בעלך בא לומר לך כמה הערות, אל תשבי בפוזה של התקפה כאילו את רוצה לומר גם לי יש הרבה מה לומר לך... אלא שבי רגועה,

ותאפשרי לו לומר את כל הטענות שלו בלי להגיב! תקשיבי לכאבו ולמסר שהוא רוצה להעביר.

לאחר שהוא סיים, תשאלו אותו סיימת? או שיש לך עוד מה להוסיף?

אחר כך תחזרי על דבריו. אמרת שמפריע לך א... ב... ג... נכון? עכשיו ברור לו שהקשבת עד הסוף, שלא חלמת או שלא היית מרוכזת בדבריו, וגם שהבנת מה מפריע לו.

כעת, אחרי שסיימת להקשיב, את יכולה להגיב: לגבי בעיה א' וב', אתה צודק, אני אשתדל לשנות. לגבי עניין ג' אתה לא צודק כ...
והוא הדין בצד השני.

בעל יקר! אשתך רוצה לומר לך מספר דברים? שב רגוע ותקשיב לדבריה. תכבה את הסלולרי שלא יהיו הסחות דעת, ולאחר שסיימה את דבריה תשאל אותה אם היא סיימה, ותחזור על דבריה.

את לא אוהבת א'... ב'... ג'... נכון? כעת היא בטוחה שהבנת את דבריה, ועכשיו אתה יכול להגיב.

אגב, לא צריך לענות מיד לכל טענה שנאמרה. אפשר לומר שמעתי, אני אחשוב על זה, ועוד מעט אענה.

אנחנו לא קבלני תשובות. ישנם דברים שלא צריך לענות עליהם מיד. צריך לחשוב בישוב הדעת ואז לענות. ואולי אפילו נגלה שהדברים מאד נכונים ואין מה לענות ואז צריך להשתפר.

(מתוך הספר 'ביחד')

פרשת השבוע

חשיבות הזמן

"ושמרתם את חוקותיי ואת משפטי אשר יעשה אותם האדם וחי בהם אני ה'". הבורא יתברך ברא את ברואיו כדי להטיב עמם, הוא לקח את האדם הראשון ושם אותו בגן עדן במקום הטוב בעולם.

אבל כידוע אדם הראשון חטא בעץ הדעת וצווה לתקן את חטאו במשך 6000 שנה.

כדי לתקן חטא זה נבחר עם ישראל לבצע משימה יקרה זו וניתן להם ספר תורת ה' להדריך אותם בביצוע המשימה ולהגיע לשלמות. לכן מצווה כאן התורה לשמור חוקיו ומשפטי של הקב"ה לטובתנו כדי חיותנו.

הפני מנחם מפרש פירוש נפלא על המילים "וחי בהם". הימים שבהם נמצא האדם בשיא חיותו אלו ימי הבחורות וכך כותב הרב- האדם צריך לידע שימי הנעורים הם השנים המובחרות ביותר, והחטא הגדול ביותר הוא בזבוז הזמן!

וצריך לראות שלא לאבד את הזמן וזה מביא את האדם לחיות, וחי בהם לחיי עלמא... כי התורה נותנת חיים לעושיה בעולם הזה ובעולם הבא.

עוד כותב שם הרב- משלו משל למלך ששלח את עבדו להביא לו אבנים טובות ומרגליות לכתרו והבטיח לו שכר עבור זה וגם העבד מאליו הבין שהמלך יתן לו שכר עבור זה, ונתן לו המלך מעט ממון להוצאות הדרך והעבד הסתלק ונעלם עם מעט הממון שהיה בידו. אין לך שוטה גדול מזה שאיבד השכר המובטח לו.

כן האדם בעולם הזה השם יתברך נותן לו חיים ושנים, השנים הטובות ביותר וצריך לנצל כל רגע לעשות בו רצון השם יתברך תורה ומצוות ומעשים טובים לנצל את שנות הנעורים.

מהשם יתברך אין יכולים לברוח אולם אם אינו מנצל את הסיוע שניתן לו הרי הוא מאבד את הכתר וניזוק ומפסיד את מקומו ומאבד את השכר. ויפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא שבעולם הזה יכול לקנות העולם הבא...

הרי לפנינו משל נפלא אודות חשיבות הזמן שכל רגע מחיה את האדם אם הוא פועל למצב של חי בהם. מכאן גם מגיעה ובה המילה "אושר". כאשר אדם פועל בדרך הנכונה והמאושרת על ידי בורא עולם הוא הופך להיות אדם הכי מאושר, אושר מלשון אישור.

כשאנחנו יודעים שאנו מנצלים את הזמן באופן הנכון ויש אישור למעשינו אין סיפוק גדול מזה, ומה גם שיש לנו ספר הדרכה נפלא לממש זאת, היא התורה – מלשון הוראה.

הוא אשר אמרנו בתחילת דברינו שהקב"ה רוצה וחפץ שיהיה לנו טוב ונהיה מאושרים בעולם הזה ועל ידי זה נזכה לחיי העולם הבא.

בברכת שבת שלום
אבנר קוואס

שני תיירים, בוב וטומי, נתפסו במדינה ערבית מבריחים בירה. הם הובאו למשפט בארמון השיח, שם שיקר בוב וטען שטומי הכריח אותו לבצע את העבירה. "שניכם אמורים לקבל עונש מוות", זעם השיח, "אולם למזלכם בגלל שיש לי יום הולדת, אני אסתפק בעונש של מלקות, וגם אתן לכל אחד מכם שתי משאלות. ראשון היה בוב. הוא ביקש שיקשרו שתי כריות לגב שלו, ושיתנו לו רק 20 מלקות. למזלו הכריות בלמו את השוט. שני היה טומי. "אני רוצה שתלקו בי בשוט הקשיח והחזק והכואב ביותר שיש לכם, ". "ומה משאלתך השניה?"; תמה השיח. "אני מבקש שיקשרו את בוב אל הגב שלי..."

בדיחה

עונש נורמלי

עונשים מתקנים
 כשרוצים להטיל עונש על איחורים, הוצפה, התנהגות לא הולמת וכדומה, אפשר לתת לילד לכתוב חיבור או מאמר בתוך כותלי בית הספר בנושאים הללו. למשל, הילד מאחר בצורה כרונית. נא להניח לפניו ספרים בנושא שיפור המידות (אורחות צדיקים, פלא יועץ, סדרת תיקון המידות וכדומה) ושיכתוב חיבור בנושא מעלת מידת הזריזות או לחילופין בגנות מידת העצלות. ואולי כדאי שִׁיכְרֵץ את החיבור לפני התלמידים.
 לאחר עונש כזה, ותוך כדי כתיבה, הוא ילמד ויפנים את חשיבות הזמן, את מעלת הזריזות ואת ההפסד שיש בעצלות. בפעולות אלה אנו מפתחים אצלו גם את תפיסת העתיד.
 דוגמא נוספת: ילדים בגילאי שש עד עשר, מתחילים להבין שכסף יכול לספק הנאות כגון: ארטיק, וופלים, קרמבו וכד'. אם ילד לוקח ממתק מהמכולת, אסור לבזותו ולקרוא לו גנב, כי ילד לא גונב אלא לוקח בלי רשות. במקרה כזה כדאי לתאם עם בעל המכולת שכאשר האבא או האמא יגיעו עם הילד לחנות, המוכר יקבל מהילד את מה שהוא לקח בלי רשות, כמובן, בלי לבזותו.
 בפעולה כזאת הילד קצת מתבייש, וזה דבר נפלא, שייזכר אצלו לאורך זמן. זהו עונש מתקן ללקיחת חפצים ללא רשות. אפשר גם לתת לו לכתוב חיבור בנושא 'יהי ממון חברך חביב עליך כשלך'.

עלינו ההורים להשתדל להעניש עונש כזה שהילד יכול לעמוד בו. ישנם עונשים מאוד נפוצים שמשתמשים בהם מורים בבתי הספר והילד לא יכול לקיימם. נתקלתי במקרים שבהם המחנך הורה לילד להעתיק את כל פרקי אבות עם ניקוד, או שהמורה אמרה לתלמידה לכתוב אלפיים פעם - 'אני לא מאחרת יותר'. עונשים מהסוג הזה מייאשים את הילד מלתקן, ובנוסף, הם לא חינוכיים. אף ילד לא יעתיק ספרים שלמים עם ניקוד, ואף ילדה לא תכתוב אלפיים פעם משפט סיוזיפי ומעצבן. אדרבה, הדברים הללו יגרמו להם התניה שלילית ויצרו אצלם התנגדות למורים. כאן המקום לומר שלשלוח ילד הביתה למספר ימים בגלל איחורים או הוצפה וכדומה הוא דבר שלילי לחלוטין.
 שאלתי פעם 'איש חינוך' אחד: מה אתה מרוויח מזה שאתה נותן לילד להעתיק פרק שלם עם ניקוד, או שולח אותו הביתה לשבוע או לשבועיים? הוא אמר לי: כדי שיתחנך ויהיה ממושמע. עניתי לו: אתה יוצר אצלו ריאקציה שלילית ותסיסה, ואתה גורם לו לשנוא את החומר שאותו הוא כותב, וגם את כל המערכת. ובנוסף לזה ברור שהוא לא ישב בבית אלא ישוטט ברחובות. וכאן אתה מפסיד את הילד לגמרי.

סיפור לשבת

האור החיים הקדוש

בתקופה שהתגורר רבינו בסאלי שבמרוקו, התגורר בראבט הסמוכה ליהודי שהיה עשיר גדול, והתהפך עליו הגלגל עד שהתרושש לגמרי מנכסיו. יצא האיש ונדד בערי מרוקו, על מנת לחפש תעסוקה לפרנס את בני ביתו הרבים שהיו סמוכים על שולחנו. ביטחונו היה חזק בבורא עולם, שיזמן לו כדי מחייתו. השקיע האיש בעסקים שונים, ומצבו החל להשתפר אט-אט, עד שאסף סכום כסף נכבדי שאפשר לו לשוב לעיר מוצאו. בדרכו חזרה לביתו, עבר בעיר סאלי - עירו של ה"אור החיים" - אשר בה היה לו ידיד ומכר משכבר הימים.
 מכיוון שנקלע למקום בערב שבת, ולא הייתה לו שהות להגיע לעיר ראבט לפני שבת, הוזמן הלה על ידי חברו להתארח אצלו בשבת קודש. נענה האיש להזמנה בשמחה, ואף מסר לו את צרור כספו, שהרוויח בתקופת נדודיו לשמירה עד צאת-השבת. במוצאי שבת לאחר ההבדלה, ניגש מיודעו האורח למארחו, וביקש את הפיקדון שהפקיד בידו. אך לתדהמתו כבר הלה בכל, "לא הפקדת ביד אף לא פרוטה אחת" - אמר לאורח הנדהם. משעמד האורח על דעתו, והתחנן בפניו להשיב לו את כספו, שעמל עליו זמן רב ביגיעה רבה. הרעים עליו המארח בקולו: "האינך מתבייש? בביתי לנת ועל שולחני אכלת, ולבסוף אתה קם ומעליל עליי עלילות דברים?!"
 ראה היהודי, שבטובות לא יעלה בידו להוציא את כספו מידיו של הרמאי, והחליט לתובעו לדין תורה אצל רבנו חיים בן עטר. ניגשו שניהם לבית הרב, ושטחו את טענותיהם לפני הרב, הלה טוען, שהפקיד את כספו בידי חברו, והלה טוען, לא היו דברים מעולם. שאל ה"אור החיים" הקדוש את האורח: "האם היה עד ביניכם שבעה שהפקדת ממונך בידו?!" השפיל האיש את עינו ואמר: "לא היה עד בינינו, המעשה היה סמוך מאוד לכניסת השבת, ולא הספקתי להעיד על כך עדים, רק זאת אני זוכר, שבזמן מסירת הכסף ישבנו שנינו תחת עץ, ואז הוצאתי מכיסי את צרור הכסף ומסרתני לו!"
 מיד אורו עינו של הרב, באומרם לאורח: "גש נא לעץ הזה והזמן אותך להעיד את עדותך". המפקיד, שהכיר ברבנו שהינו קדוש ובעל מופת, יצא מיד לדרכו לזמן את העץ לבוא להעיד, בלי להרהר אחר הדברים. ואילו המארח נשאר בבית הרב.

כעבור כמה רגעים, אמר הרב, כמסיח לפי תומו: "בוודאי הגיע כבר האיש אל העץ" - "מה פתאום, רבי!" השיב המארח כלאחר-יד - "עדיין רחוק העץ, ואינו יכול להגיע אליו כל כך מהר". התבונן הרב באיש הכופר בפיקדון, בתתו בו מבט נוקב, ואמר: "קום והשב לו ליהודי את כספו". לפליאתו של האיש, כיצד חרף הרב את גורלו ללא שמיעת ה'עיד', ענה הרב: "אם טענתך צודקת, שלא היו דברים מעולם, והלה לא הפקיד מאומה בידך, מהיכן יודע אתה את מקומו של העץ?!" ללא אומר ודברים, החזיר האיש בבושת פנים את צרור הכסף לבעליו. מיד לאחר מכן ניגש האורח ל"אור החיים" הקדוש, נישק את ידיו, והודה לו, על כי בחוכמתו גילה את האמת, ודן דין צדק.
 במהלך שנת ה'תשנ"ח התגלתה מחלת חשוכת מרפא בגופו של נער, בנו של אחד מיקירי ירושלים התורניים. אביו של הנער שמע בעצת חבריו ועלה לבית העלמין בהר הזיתים, שם נעמד להתפלל לרפואת בנו ליד קברו של ר' חיים בן עטר, "אור החיים" הקדוש. משסיים לומר את פרקי התהלים המיוחדים לתפילה על החולה, קיבל על עצמו ללמוד מדי שבת בשבתו בספר "אור החיים". לתדהמתם של הרופאים, הבה החל להתאושש, ולא עבר זמן רב עד שהבריא לחלוטין.
 זמן קצר לאחר מכן שמע האב, כי הרב של רמת חן, הרב יעקב יוסף אויערבך, איבד את מאור עינו בעקבות החמרה במחלת הסוכרת. הרופאים טענו בכל תוקף שאין תרופה או טיפול רפואי כלשהו שיכולים להשיב לו את ראייתו. מיהר האיש לביתו של הרב אויערבך והציע לו לפקוד את קברו של ר' חיים בן עטר. "יבקש הרב חנינה בעד נפשו שיאירו עינו כמקודם, כדי שיוכל מכאן ולהבא ללמוד כל שבוע בספר "אור החיים". הרב התקשה להאמין, כי ישועתו תבוא ממעשה זה. ברם, לאחר הפצרות מרובות, נסע יחד עם האב להר הזיתים, נעמד ליד קברו של הצדיק ושפך לבו כמים. הוא ביקש שיתעוררו עליו רחמים רבים בזכות הצדיק, שיאירו עינו, כדי שיוכל ללמוד מדי שבת בספר "אור החיים". בשובו לביתו פתח הרב אויערבך את הספר, שהיה בספרייתו. לתדהמתו הבחין, כי הוא יכול לראות מעט מעט, כמתוך ערפל. למחרת ניסה שוב ואז כבר ראה טוב יותר, ובתוך ימים ספורים נפקחו עינו לגמרי. הרופאים הודו, כי מדובר בנס רפואי של ממש. כמה צדקו חכמי ונציה שכתבו בהסכמתם לספר: "הטועם מיערות דבשו- יאירו עינו, כי כשמו כן הוא: אור החיים".

(עין חמד)

סדנת זוגיות

עם הרב אבנר קוואס שליט"א

הסדנה תתקיים בימי שלישי, בשעה 21:00 במינהל קהילתי 'מעלה רמות' שדרות גולדה מאיר, ירושלים בתאריכים:

ח אייר	טו אייר	כב אייר	כט אייר
6/5	13/5	20/5	27/5

לפרטים נוספים *9421

